

5 cm magasságot érik el, a vízben növények pedig valóságos *Elatine*-párnákat alkotnak, némelyek pedig úsznak a víz felszínén. Az itt növény *Elatine hungarica* virágai mind kocsányosak, a vízben növények kocsányai nemcsak elérik a levél hosszát, hanem olyan példányokat is láttam, amelyeken a kocsányok háromszor olyan hosszúak voltak, mint a levél. A társnövények: *Elatine Alsinastrum*, *Limosella*, *Lindernia*, *Heleocharis ovata*, *H. acicularis*, *Schenoplectus supinus*, *Salvinia natans* *Hydrocharis* és itt-ott *Utricularia vulgaris*.

4. *Elatine gyrosperma* DÜB. (= *E. Oederi* MOESZ.)¹⁾ Egyik legértékesebb növénye a Bodroghköznek. A Nagy Alföldre nézve a múlt évig kétesnek tartották e kis növénykét. 1926. november havában DR. KOL ERZSÉBET szedte először Vésztőn. Ez az érdekes és eddig az Alföldön kétesnek tartott faj Királyhelmecc mellett a Nagy-Ibolyás-tóban seregesen terem. A Nagy-Ibolyás-tó Királyhelmeccétől nyugatra az „Erős“-erdő és a szőlőhegyek között kerül el; köröskörül homokbuckák övezik. Királyhelmecc felől a homok lenyulik egészen a tóba s itt a homokon a víz alatt és *csakis a víz alatt* terem az *E. gyrosperma*. Már június hónapban figyeltem meg a gyepeket, de természetes állapotban csak július 2-án szedtem. Megfigyeléseim szerint egészen 60 cm mélységig is terem a víz alatt, sőt a mélyebb vízben termő gyepek hatalmasabbak, a levelek is nagyobbak, mint a sekélyebb vízben növényké. Azt hiszem, hogy e mély vízben növény *Elatine*ek átteleltek. Az *E. gyrosperma* társnövényei egy csomó *Chara* és *Potamogeton*.

Lichenes Turciae asiaticae a Patre Prof. Stefano Selinka in insula Burgas Adassi (Antigoni) lecti.

Auctore: Dr. Ö. Szatala (Budapest).

DR. RÉTHLY ANTAL Angorában tartózkodó m. kir. meteorológiai intézeti adjunktus úr egy kisebb zuzmó-kollekciót küldött a Magyar Nemzeti Múzeum növénytarának. Ezeket a zuzmókat STEFAN SELINKA úr, a konstantinápolyi St. Georgs kollégium tanára gyűjtötte. A gyűjtött anyag *Stambultól* délre fekvő *Kisil Adalar* szigetsoportnak *Burgas Adassi* (Antigoni) nevű szigetéről származik. Az általam meghatározott zuzmók nagy részét STEINER *Kis-Ázsiából* és *Stambul* környékéről már ide vágó dolgozataiban közölte. Ezen kis kollekcióban mégis találtam a tudományra két új fajt, s ezeknek, STEFAN SELINKA és RÉTHLY ANTAL urak tiszteletére, a *Caloplaca Selinkae* és a *Lecidea Réthlyi* nevet adtam.

Verrucariaceae.

Verrucaria nigrescens PERS. in Usteri, Ann. d. Bot. 14. (1795) p. 36. — Ad saxa eruptiva (No 20).

1) Cfr. GYÖRFFY Magy. Botan. Lapok XXV 154.

Lecideaceae.

Lecidea fuscoatra f. *fumosa* (HOFFM.) SPR., Fl. Halens., 2. (1832) p. 510. — *Verrucaria fumosa* HOFFM., Deutschl. Fl. (1796) p. 190. — Ad saxa eruptiva (No 21).

L. elaeochroma f. *padinea* (FR.) TH. FR., Lich. Scand. I. (1874) p. 548. — *L. enteroleuca* f. *padinea* FR. in Kgl. Vet.-Ak. Handl. (1822) p. 261. — Ad ramulum (No 7).

L. latypea f. *paupera* (KPH.) A. ZAHLBR. Catal. lich. univ. III. (1925) p. 612. — *Lecidella aequata* f. *paupera* KPH., in Denkschr. Bay. Bot. Gesellsch. IV. 2 (1861) p. 195. — Ad saxa eruptiva (No 24).

L. cinereoatra ACH., Lich. Univ. (1810) p. 167. — Ad saxa eruptiva (No 25).

L. Réthlyi Szat. nov. spec.

Thallus crustaceus, tenuis, effusus, albidus, vel sordide albidus, vel albedo-cinereus, opacus, margine hypothallo nigro limitatus, minute et tenuiter areolato-rimosus, areolis planis, K H O lutescens, dein rubescens, K H O cum Ca Cl₂ O₂ non reagentibus, hyphis medullaribus non amylaceis.

Apothecia vulgo mediocria, 0'5 (0'3) — 1'2 mm. lata, sessilia, late adnata, dispersa et rotundata, plerumque aggregata et tum pressione mutua subangulosa, nigra, nuda, primum plana, demum convexa, nitidula vel subnitidula, margine tenui vel modice incrassato, integro, obtusiusculo, prominulo vel discum aequante vel demum excluso.

Hypothecium crassum, fusco-nigrum, K H O —. Excipulum crassum, fusco-nigrum, K H O dilutescit. Hymenium decoloratum, circ. 110—150 μ crassum, jodo coerulescens, dein obscuratur. Epithecium olivaceo-nigricans, K H O smaragdulum, NO₅ roseo-violascunt. Paraphyses distinctae, laxe cohaerentes, circ. 1.5 μ crassae, non septatae, apice haud clavatae. Asci clavati, circ. 110 μ lg. et 20—25 μ lt. Sporae ellipsoideo-oblongae, simplices, decolores, membrana tenui cinctae, 16—21 μ longae et 7—10 μ latae.

Affinis *Lecideae macrocarpae* et *Lecideae pantherinae*, sed differens thallo K H O lutescente, dein rubescente et hyphis medullaribus non amylaceis. — Ad saxa eruptiva (No 31).

Rhizocarpon geographicum f. *contiguum* (SCHAER.) MASS. Ric. (1852) p. 100. — *Lecidea geographica* v. *contigua* SCHAER. Lich. Helvet. Spicil. 3 (1828) p. 124. — Ad saxa eruptiva (No 21).

R. concentricum (DAV.) BELTR. Lich. Bassan. (1858) p. 187, t. IV. f. 9—12. — *Lichen concentricus* DAV. in Transact. Linn. Soc. Lond. II. (1793) p. 284. — Ad saxa eruptiva (No 26).

Cladoniaceae.

Cladonia verticillata f. *cervicornis* (ACH.) FLK. Clad. Comm. (1828) p. 29. — *Lichen cervicornis* ACH. Lich. Suec. Prodr. (1798) p. 184. — Ad terram (No 17).

Cl. chlorophaea f. costata (FLK.) SANDST. in Abhandl. naturw. Verein. Brem. XXI. (1912) p. 371. — *Cl. pyxidata* β . *costata* FLK. Clad. Comm. (1828) p. 66. — Ad terram (No 16).

Cl. foliacea v. alcicornis (LIGHTF.) SCHAER. Lich. Helv. Spicil. VI. (1883) p. 294. — *Lichen alcicornis* LIGHTF. Fl. Scot. II. (1777) p. 872 p. p. — Ad terram (No 18).

Pertusariaceae.

Pertusaria amara (ACH.) NYL. in Bull. Soc. Linn. Normand. 2. VI. (1872) p. 288, not. — *Variolaria amara* ACH. in Kgl. Vet.-Ak. Handl. (1809) p. 163. — Ad corticem (No 11 et 27), ad saxa eruptiva (No 29).

P. rupestris (DC.) SCHAER. Spicil. VII. (1836) p. 352. — *Pertusaria communis* β . *rupestris* DC. apud LAM. et DC. Fl. Franc. 3. II. (1805) p. 320. — Ad saxa eruptiva (No 20).

Lecanoraceae.

Lecanora chlarona (ACH.) CROMB. in Grevillea, XVIII. (1890) p. 68. — *Lecanora subfusca v. chlarona* ACH. Syn. Lich. (1814) p. 158. — Ad ramulum (No 7).

L. campestris (SCHAER.) B. de LESD. Lich. Dunk. (1910) p. 162. — *Lecanora subfusca v. campestris* SCHAER. Enum. (1850) p. 75. — Ad saxa eruptiva (No 26).

L. gangaleoides NYL. in Flora (1872) p. 354. — Ad saxa eruptiva (No 20).

L. sulphurata (ACH.) NYL. Pyr. Or. p. 33. — *Lecanora glaucoma* γ . *L. sulphurata* ACH. Synops. Meth. (1814) p. 166. — Ad saxa eruptiva (No 20).

L. nitens (PERS.) ACH. Synops. Meth. (1814) p. 335. — *Patellaria nitens* PERS. in Ann. Ges. Wetterau II. (1810) p. 11. — Ad saxa eruptiva (No 28).

L. cinerea (L.) SMFT., Suppl. (1826) p. 99. — *Lichen cinereus* L. Mant. I. (1767) p. 132. — Ad saxa eruptiva (No. 1 et 22).

L. intermutans NYL. in Flora (1872) p. 354. — Ad saxa eruptiva (No. 24).

L. reticulata (REHM) STNR. in Verh. zool.-bot. Ges. Wien, (1919) p. 84. — *Aspicilia reticulata* REHM apud ARN. in Verh. zool.-bot. Ges. (1869) p. 610. — Ad saxa eruptiva (No. 25).

Ochrolechia parella (L.) MASS. Ric. (1852) p. 32. — *Lichen parellus* L. Mant. I. (1767) p. 132. — Ad saxa eruptiva (No. 23).

Candelariella vitellina (EHRH.) MÜLL. ARG. in Bull. Herb. Boiss. II. (1894) p. 47. — *Lichen vitellinus* EHRH. Plant. Crypt. Linn. no 155 (1785). — Ad saxa eruptiva (No et 30).

P a r m e l i a c e a e.

Parmelia physodes f. labrosa ACH. Lich. Univ. (1810) p. 493. — Ad corticem (No. 10).

P. furfuracea (L.) ACH. Meth. (1803) p. 254. — *Lichen furfuraceus* L. Spec. Plant. (1753) p. 1146. — Ad corticem (No. 11, 12).

P. Delisei (DUBY) NYL. in Bull. Soc. Linn. Norm. 2. VI. (1872) p. 303. — *Parmelia olivacea v. Delisei* DUBY, Bot. Gall. (1830) p. 602. — Ad saxa eruptiva (No 2).

P. isidiotyla NYL. in Flora (1875) p. 8. — Ad saxa eruptiva (No 3).

P. conspersa (EHRH.) ACH. Meth. (1803) p. 205. — *Lichen conspersus* EHRH. apud ACH. Prodr. (1798) p. 118. — Ad saxa eruptiva (No 1).

P. conspersa f. stenophylla ACH. Meth. (1803) p. 206. — Ad saxa eruptiva (No 8).

P. caperata f. sorediosa MALBR. — Ad corticem (No 15).

U s n e a c e a e.

Evernia prunastri f. sorediifera ACH. Lich. Univ. (1810) p. 443. — Ad corticem (No. 13, 14).

C a l o p l a c e a e.

Caloplaca (Eucaloplaca) Selinkae Szat. nov. spec.

Thallus crustaceus, tenuis, effusus, areolato-diffractus, areolis minutis, circ. 0, 1—0, 2 mm latis, contiguis, angulosis, irregularibus, planiusculis vel leviter convexis, fusco-nigricans, leviter nitidiusculus, madefactus olivaceo-fuscus, in margine hypothallo nigro bene evoluto cinctus, KHO immutatus, hyphis medullaribus non amylaceis.

Apothecia parva, 0,25—0,6 mm lata, sessilia, dispersa, rotundata, nigra, nuda, nitidula, primitus concava vel plana, demum convexa, margine tenui, integro, obtusiusculo, prominulo vel discum aequante, nigro, gonidiis omnino destituto vel paucissimo inclauso, demum excluso.

Excipulum proprium fusco-fuligineum. Hypothecium decoloratum, ex hyphis intricatis formatum, strato gonidiali erassiusculo superpositum. Hymenium circ. 70—80 μ crassum, jodo persistenter coerulescens. Epithecium olivaceo-nigricans, haud inspersum, KHO distinctius purpurascens. Paraphyses liberae, filiformes, 2—2,5 μ crassae, tenuiter, sed distincte septatae, ad apices breviter ramosae et clavate capitatae, capitulis 4—5 μ latis. Asci lanceolati, circ. 40—50 lg. et 11—14 μ lt. Sporae in ascis octonae, incolores, ellipticae, polari diblastae, apicibus rotundatis, 11—13 μ longae et 5—7 μ latae.

Accedit ad *Caloplacam ferrugineam*, a qua differt thallo fusco-nigrescente et apothecia nigra. — Ad saxa eruptiva (No 19).

C. caesiorufa (ACH.) A. ZAHLBR. in Ann. Naturh. Hofm. Wien, XII. (1897) p. 90. — *Lichen caesiorufus* ACH., Prodr. (1798) p. 44. — Ad saxa eruptiva (No. 26).

C. carphinea (E. FR.) JATTA, Syll. Lich. It. (1900) p. 241. — *Parmelia carphinea* FR. Lich. Eur. (1831) p. 110. — Ad saxa eruptiva (No. 21 et 9).

Theloschistaceae.

Xanthoria parietina f. chlorina (CHEV.) OLIV. Lich. d'Eur. I. (1906—7) p. 228. — *Imbricaria chlorina* CHEV. Fl. env. Paris, I. (1826—27) p. 621. — Ad ramulum (No. 7).

X. parietina v. aureola (ACH.) TH. FR. Lich. Arct. (1860) p. 67. — *Parmelia aureola* ACH. Lich. Univ. (1810) p. 487. — Ad saxa eruptiva (No. 4, 5).

Buelliaceae.

Buellia stigmatea KBR. Parerg. Lich. (1860) p. 185. — Ad saxa eruptiva (No. 19).

B. stellulata (TAYL.) MUDD, Man. Brit. Lich. (1861) p. 216. — *Lecidea stellulata* TAYL. in Mackay, Fl. hibern. II. (1863) p. 118. — Ad saxa eruptiva (No. 21).

B. saxorum MASS. Ric. (1852) p. 82. — Ad saxa eruptiva (No 9 et 28).

Rinodina demissa (KBR.) ARN. in Flora (1872) p. 34. — *Rinodina metabolica v. demissa* KBR. Syst. Lich. Germ. (1855) p. 124. — Ad saxa eruptiva (No. 6).

Physciaceae.

Physcia adscendens BITTER in Pringsh. Jahrb. wiss. Bot. XXXVI. (1901) p. 431 et 433. — Ad ramulum (No. 7).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1927

Band/Volume: [26](#)

Autor(en)/Author(s): Szatala Ö.

Artikel/Article: [Lichenes Turciae asiaticae a Patre Prof. Stefano Selinka in insula Burgas Adassi \(Antigoni\) lecti 18-22](#)